

1869-03-18

Afsender

J. C. Jacobsen

Modtager

Carl Jacobsen

Type:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

København

Modtagersted:

Edinburgh

Arkivplacering:

Uden FA-nummer, æske F 13,1

Emneord:

Familieliv, rejse

Dokumentindhold

Om rejseruten for J. C. Jacobsens kommende tur til England og om placeringen af et nyt bryggeri i Danmark.

Transskription

D 18 marts 1869

Kjære Carl!

Jeg har med stor Interesse læst dit Udkast til en Plan for Reisen i England, som vistnok i den Væsentligste kan følges. Reisen derover maa naturligviis skee over Land i smaa Dagsreiser eller med et Par Hviledage i Cølln og Bryssel. Jeg vilde helst gaae over Ostende og opad Themsen, men dersom Søen den Dag er urolig, maa vi gaae over Calais. Paa den Maade troer jeg ikke, at selve Reisen vil anstrenge din Moder synderligt, men Spændingen ved Tanken om at skulle mødes med hendes "Dreng" vil sikkert angribe hendes Nerver og hun vil derfor vistnok trænge til et Par Dages Ro, naar vi ere komne til London. Den legemlige Anstrengelse taaler hun i det Hele bedre end den aandelige, som i større Selskaber, i Theatret, Koncerter. Vi maae derfor vogte os for at overvælde hende med altfor mange og vexlende Indtryk.- Om der end ikke findes Bryggerier udenfor de 3 bekjendte Steder, som ere almindelig bekjendte, har jeg dog troet, at der, navnlig i de store Havnestæder ved Kanalen og paa

Kysterne fandtes Bryggerier af Middelstørrelse hvis Indretning og Drift bedre kunde tages til Mønster end de colossale Bryggeriers. Men der kan jo ikke være tale om, at jeg paa denne Reise kan fare omkring paa saamange forskellige Steder. Dette vil Du i alt Fald selv kunne gjøre, dersom det kan være til Nytte.- Som jeg i mit sidste Brev skrev, haaber jeg at kunne tiltræde reisen i Begyndelsen af Juni, men dette bliver ogsaa det tidligste Tidspunct, da det vil være muligt. Jeg antager efter dit Brev, at en 6 Ugers Afbrydelse af dine Arbejder paa denne Tid af Aaret ikke vil have nogen Betænkelighed, da Du nu kan forberede Dig derpaa. Da Stegmann og maaske Theilmann komme hertil forinden, gjentager jeg min Paamindelse om ikke at lade Nogen mærke, at Du venter os derover. Selv under Taushedsløfte bør det ikke betroes Nogensomhelst, thi Folk glemmer i et ubevogtet Øieblik altfor let, hvad de skulle fortie.

Med Hensyn til det paatænkte nye Bryggerie, indeholder dit Brev en Mængde værdifulde Oplysninger, som først have sat mig istand til at begynde at ordne mine Tanker. Det er derfor egentlig for tidligt nu strax at tale videre derom, men jeg kan dog ikke lade det være, da disse Tanker beskjæftige mig saameget. Det lader sig ikke gjøre, at begynde et nyt Bryggeri alene med Production af Øl til Export; om det i sin Tid kan udvikles dertil, maa Fremtiden vise. Det heldigste var dersom man kunde faae et Bryggeri, der var i fuld Drift med gangbart Øl og hvortil man successive kunde knytte det nye, men intet af Bryggerierne i og ved Kjøbenhavn vilde kunne bruges dertil og de ere heller ikke at faae.

Da jeg ifjor Foraar var paa Cronborg med Fr Djørup, saae jeg fra Taarnet Wibros Bryggeri ligge for mine Fødder, smukt bygget og med smuk Beliggenhed og jeg udtalte da i Stilhed for Frants, at dette maaske kunde blive Noget for Dig, hvilken Tanke ogsaa tiltalte ham meget. Dette Bryggeri troer jeg nok kan

faaes tilkjøbs og det er i god Drift med hvidt Øl og lidt bayersk Øl, der lagres i Cronborgs Kasematter. Det vilde maaskee være den sikkreste og kanskee eneste Maade til hurtigt at komme i Vei og naar der da i Forbindelse med det der Bestaaende var udviklet noget Nyt, der kunde bestaa for sig selv, kunde dette Bryggerie, der kun skulde være et Gjennemgangstrin, atter sælges, eller overdrages i Leie til Andre. Et lignende Bryggeri i fuld Drift, som nok ogsaa kan faaes tilkjøbs, er i Aarhus, men det ligger længere borte fra mig selv, end jeg kunde ønske.- Iøvrigt er Aarhuus en fortræffelig Plads for hele Jyllands Forsyning og for Export til England.

Men det bedste Sted er naturligviis Kjøbenhavn, hvor Afsætning paa Stedet og til alle Sider bedst kan finde Sted, naar man først er kommen i Gang, men dette vil ikke være let, da Konkurrencen allerede er stor.

Dersom den fatale Ildebrand ikke havde berøvet mig de 100,000 rdl, vilde det ikke have havt stor Betænkelighed, om Du ogsaa i et Par Aar skulde arbeide med Tab, men nu, da jeg maa laane den største Deel af denne Sum paa Vexler til Kornindkjøb osv, maa jeg være forsigtig og kan ikke hazadere meget og heller ikke skaffe store Capitaler tilveie for det Første. Skal et nyt Bryggeri bygges, med eventuel Udvidelse i mente, maa man have noget lignende, som Vogelius's første Anlæg i Rahbeks Alle, der kostede c 60,000 rdl i Anlægscapital, men han

havde Afsætningen fra Brolæggerstræde at støtte sig til og dermed var den største Vanskelighed overvunden.- Dette Bryggeri var indrettet paa at malte og brygge 4000 Tønder Malt, hvorimod mit første Anlæg paa Carlsberg kun var beregnet paa knap 3000 Tønder Malt.

Jeg antager at et nyt Bryggeri maatte begynde - for at faae Noget at bestille -med gangbares. 6Sorter hvidt Øl og ved Siden deraf snarest muligt producere smaae Quantiteter: "Engelsk Øl" (pale Ale, sweet Ale, osv) hvortil der maatte indrettes et særegnt lille Bryggeriapparat paa nogle faaa Tønder Malts Brygning. Et saadant, koldt gjæret, Ale-lignende Øl, ikke for stærkt og ikke for dyrt, er jeg overbeviist om vil finde Indgang, deels her paa Stedet, deels til Forsending til Provindserne, da det ikke vil tabe saameget ved Transport, som det baierske, der kun er sig selv, naar det hver Dag kommer frisk op af den iiskolde Lagerkjelder.
Naar den fornødne Routine var erhvervet, maatte man da vove sig til - i Begyndelsen paa egen Risico - at sende Ale og Porter af passende Styrke længere bort, især med Skibe directe fra Kjøbenhavn, deels til Østersøen, deels til England og de Lande, hvor man drikker engelsk Øl.-

Jeg tilstaaer, at mine Forestillinger om Øl og dets Væsen ere komne i høi Grad i

Vildrede ved din Beretning om, at man selv i de fortrinlige Bryggerier i Burton (ogsaa hos Bass ?), henlægger Ale til Export hele Aaret rundt under aaben Himmel, udsat for alle Temperaturens Afvexlinger.Dersom jeg ikke var vis paa, at Du havde været særlig opmærksom paa dette Punct, vilde jeg have troet, at man havde skjult de virkelige Oplagssteder for Dig og at de Fade, Du saae i Gaarden var fyldte med Vand for at udludes osv. - Saa ufatteligt er det for mig, at Øl kan holde sig, der behandles paa denne Maade. Siig mig dog, hvori Du troer at det ligger. Naar mine Lagerkjeldere i tidligere dage kunde stige til 5-6 (gradtegn) R var Øllet om Efteraaret paa Nippet til at blive syrligt og blev det undertiden uagtet den langsomme Undergjæring og al anvendt Omhyggelighed og ifjor blev der jo store Masser af baiersk Øl bedærvet i Tydskland, selv i de bedste Bryggerier!- Og hvor ringe er ikke Forskjellen

imellem Nutidens pale Ale og baiersk Øl, hvad Procentstyrke angaaer? - Hvad er da Grunden til, at det Ene kan holde sig midt i Solheden og det Andet med Nød og Næppe i næsten iiskolde Kjeldere ? Jeg troer, at jeg maa begynde at studere Brygningens Theori aldeles forfra. Talte Du ikke med Dreher om dette vidunderlige Phænomen ? den Haandfuld Humle, der kommes i hvert Fad, kan dog umuligt have saa stor Virkning. Maltets Svovling af Cokesdampene og Humlens Svovling kan maaskee bidrage noget, men der maa være andre Aarsager. - Dér er i Sandhed noget for Dig at udgrandske! - Hvori bestaar de Forskjelligheder mellem Gjæringen i Burton og Edinburgh, som Du omtalte at have bemærket og hvorledes foregaaer Eftergjæringen (eller Klaringen) i Burton ? - Ja, der er mange Spørgsmaal, som jeg endnu vilde gjøre, men nu maa jeg slutte for denne Gang.. Skriv snart og lad mig høre dine Tanker om alt dette.. Lev vel! Din Jacobsen

18/3 69

(a)

18 Marts 1869.

C.M.

Kjære Carl!

Jeg har med den Tjeneste, som det koster
at en Plan for Læsen: England, som vistnok
i det Naturlige kan følges. Læsen danner
en naturligvis den ene Land i smaa
Lagener eller med et par Juledege: Celler
og Brüste. Jeg vilde selv gaa over Ostende og
og af Turen, men det kan være den dag er
uvirkelig, men vi gaa over Calais. Den der
kunde være jeg ikke, at det kan vil anvende
den Mads synderligt, men Opundingen med
Eftertan om at skulle mødes med Jorden "Dag"
mit skæbne, angik den Jorden Mads og sin vil
drages vistnok konge til et par dage der,
naar vi er dannede til London. Den begyndte
Anførelse lader sin i det færdige Læse den
aendelige, som i den Tiden, i Tiden,
Læse. Vi maa drages næste og for at
anvender Jorden med altsam ^{og} næste
Læse. — Om der end ikke findes længere
indføres de 3 betydelige Mads, som en almindelig
betydelig, som jeg dog tror, at der, navnlig i
de som Jorden Mads med Læse og gaa

Højskolen fandtes i begyndelsen af Midtaltkulturen
 som Indledning af drift ved den Lunde Løst
 det Mændene og de enkelte begyndelser.
 Men der var jo ikke nogen Ende på, at jeg var
 den Lunde som fandt ud af den gamle
 forfærdelige Rude. Det var den i alt Lunde
 som Lunde gik, der var det som Lunde
 Lunde. - Den var i midten Lunde som,
 Lunde var at Lunde Lunde Lunde i
 begyndelsen af Juni, men det blev af den
 det Lunde Lunde, da det var den Lunde.
 Jeg antager efter det Lunde, at en 6 Uger
 Afbrudt af den Lunde som den Lunde
 af Lunde det med Lunde Lunde Lunde,
 da den var Lunde Lunde Lunde.
 Da Stegmann og Lunde Lunde Lunde
 Lunde Lunde, gik Lunde Lunde Lunde
 den Lunde Lunde Lunde, at den Lunde
 at Lunde. Den Lunde Lunde Lunde
 det Lunde Lunde Lunde, det Lunde
 Lunde : det Lunde Lunde Lunde Lunde,
 Lunde Lunde Lunde.

Det første de at gaaende nye bygninger,
indfærdet at lerne en meget mængde
Ophænging, som først saa sat mig efter det
at begynde at ordne mine Cauter. At at
deres egentlig for det ligst en pragt at tale
midten derom, men jeg kan dog ikke lade det
mere, da disse Cauter behøvs mig saameget.
Det lader sig ikke gaa, at begynde at nye
bygninger alene med produktion af det der forrest;
men det: for det kan indvirket der, men
dermed den mest. At færdigst var, derom
men Lunde saa at bygninger; der var: fuld
indtækt med gængsamt det og præstet man
sine af sine Lunde bygge det nye; men indtækt af
bygningerne: og ved færdigst med Lunde
hængt statet af de som færdigst det at færdigst.
Da jeg ifølge Lunde var gaa Cranbury med
de Døds, saa jeg for Caarust Vibor
bygninger ligger for mine Lunde, som det bygget
og med sinde bygning af jeg indtækt de:
at tilføjet for Trante, at alle maaden Lunde
alene bygget for det. Mellem Cauter og saa lillende
kan meget. Alle bygninger Lunde jeg ved den

fæst dithjæbt og det er i god Drift med
Lidt og lidt bairsk Fl. der ligger i
Carlsbergs Løbskatten. Det milder man
nær den firkante og Løbskatten milder
til Løbskatten at Løbskatten i det og naar der
der i Løbskatten med det Løbskatten
indmættet, naar det Løbskatten, der Løbskatten
sig selv. Løbskatten Løbskatten, der Løbskatten
Løbskatten naar at Løbskatten Løbskatten, at Løbskatten
følger, eller anbringer i Løbskatten.
Et lignende Løbskatten i Løbskatten, naar
og naar Løbskatten dithjæbt, er i Løbskatten,
naar det Løbskatten Løbskatten Løbskatten
med sig Løbskatten Løbskatten. - Løbskatten er Løbskatten
en fastsættelig Løbskatten Løbskatten Løbskatten
Løbskatten og Løbskatten Løbskatten Løbskatten. -
Naar det Løbskatten Løbskatten er naturligt
Løbskatten, Løbskatten Løbskatten Løbskatten og Løbskatten
alle Løbskatten Løbskatten Løbskatten Løbskatten, naar man
Løbskatten er Løbskatten i Løbskatten, naar det Løbskatten Løbskatten
Løbskatten Løbskatten Løbskatten Løbskatten er Løbskatten.

18/69 ⁶ Indsam den samlede Indtægt og den
bæret mig de 100,000 ^{md}, med det at den
Løn fast, som betales, som den af den
i et par Aar vilde arbejde med det,
men nu, da jeg nu har den største Del
af den som den har til sin Indtægt,
af, men jeg nu forsigtig og den at
Lagernes Mængde og Jælle og alle andre
Kapitaler vil være som det første. Det at
nu begynde begynde, med en anden betragtning
is mindre, men man har meget Lignende,
som Vagtelens første Anlæg i Rasker Alen.
den Løstede i 60,000 ^{md}. Anlægs kapital
men den som den Officeren som betragtes
at stå sig til og den som den første
Næstefølger ansees den. - Den begynde
nu indrettes og at være af begynde 4000 ^{Tænder}
Malt, Indrettes med første Anlæg som Carlsberg
den som den første og den 3000 ^{Tænder} Malt.

Jeg antager at at nu begynde være begynde
for at den har at betale - med gangen

[illegible]

Frage: Was ist die Temperatur am 1. Grad?

[illegible]

imellem
for sin tidens store Ole og bairisk Ole,
had Jernulstjerner angaaet? - Jern er da
Jernens det, at det for den Jern sig med,
i Talsiden og det Andet med Hød og Høje
i næsten indtædt Tjældet? - Jern
at jeg var begyndt at studere Læggings
Gjør: aldeles forfar. Tælle du det med
Doktor om dette midt i den Jern
den Jernsfuld Jern, det Jernet: Jern det
den dag i den Jern for den Jern. Mødet
Jerning af Cokes dampene og Jernens Jerning
den næsten lidet, men den er en
anden Omsætning. - Det er i Jerns Højde
for sig at indgående! -
Jerns bestaende de Jerns Jerns mellem
Jerning: Jern og Edinburgh, som den
antallet af den Jerns og Jerns Jerns
Jerningens (alle Jerningens) Jern? - Ja, den
er en Jerns Jern, som jeg anden Jern, Jern,
men den er jeg Jern for den Jern. Jern
Jern og det Jern for den Jern om alle Jern
den Jern! Lin Jern